

Saksframlegg

Dato: 31.08.2016
Arkivref: 2015/2520-29562/2016 / G00

Saksbehandler: Bent Sørensen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
16/73	Fylkesutvalget	13.09.2016

HØRING - OM OPPFØLGING AV PRIMÆRHELSETJENESTEMELDINGEN OG OPPGAVEMELDINGEN MV.

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Fylkesrådmannen fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Overføring av ansvaret for tannhelsetjenesten fra fylkeskommunen til kommunene bør vurderes på nytt. Tjenesten bør legges til fylkeskommunene/de nye regioner slik at en kan videreutvikle tjenesten med gode og robuste fagmiljøer med vekt på kvalitet i tjenesten.
2. Kompetansesentrene bør primært tilknyttes regionene eventuelt slås sammen med andre forskningsmiljøer, for eksempel universitetene.

Behandling i fylkesutvalget - 13.09.2016:

Torunn Ostad fremmet følgende endringsforslag:

1. Fylkesutvalget støtter overføring av ansvaret for tannhelsetjenesten fra fylkeskommunen til kommunene.
2. Som fylkesrådmannens forslag.

.....

Votering:

Ved alternativ votering mellom fylkesrådmannens tilrådning og Ostads forslag, ble fylkesrådmannens tilrådning vedtatt med 6 mot 3 stemmer.

Dermed ble fylkesrådmannens tilrådning vedtatt.

2. SAMMENDRAG

Kommunereformen ser ikke ut til å resultere i mange kommunesammenslåinger. Det vil derfor fortsatt være mange mindre kommuner og det er ikke hensiktsmessig å overføre tannhelsetjenesten til kommunene. Ette fylkesrådmannens vurdering bør ansvaret for tannhelsetjenesten fortsatt legges til fylkeskommunene/de nye regionene.

3. BAKGRUNN FOR SAKEN

Fylkeskommunen mottok i juni høringsnotat om oppfølging av forslag i Primærhelsetjenestemeldingen og oppgavemeldingen mv. Høringsnotatet er omfattende og kan leses på <https://www.regjeringen.no/2502925>

Høringsnotatet inneholder ifølge oversendelsesbrevet lovforslag knyttet til følgende oppgaver tema:

- *Krav om at kommunen må ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, helsesøster og jordmor. Det tas sikte på at lovendringen skal tre i kraft 1. januar 2018.*
- *Krav om at kommunen må ha psykolog, ergoterapeut og tannlege knyttet til seg. Disse lovendringene skal etter planen tre i kraft først fra 1. januar 2020.*
- *Lovfesting av at kommunen skal ha veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten på tilsvarende måte som spesialisthelsetjenesten har overfor kommunene.*
- *Tydeliggjøring av kommunens ansvar for pasient-, bruker- og pårørendeopplæring.*
- *Tydeliggjøring av helse- og omsorgstjenestens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep.*
- *Etablering av en forsøksordning hvor kommuner kan få ansvar for å drifte distriktpsikiatriske sentre (DPS).*
- *Lovendringer som er nødvendige for å overføre ansvaret for tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene. Kommunens ansvar foreslås regulert i helse- og omsorgstjenesteloven, mens pasientens rettigheter foreslås regulert i pasient- og brukerrettighetsloven.*
- *Tydeliggjøring av kontaktlegeordningen for alle helseinstitusjoner som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven.*
- *Tydeliggjøring av kommunens plikter når det gjelder psykososial beredskap og oppfølging.*

Fylkesrådmannen vurderer ut fra ovenstående og fylkeskommunens oppgaver at det er naturlig at fylkeskommunen avgir en høringsuttalelse vedrørende kulepunkt 7:

Lovendringer som er nødvendige for å overføre ansvaret for tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene. Kommunens ansvar foreslås regulert i helse- og omsorgstjenesteloven, mens pasientens rettigheter foreslås regulert i pasient- og brukerrettighetsloven.

I utgangpunktet hadde det vært ønskelig å behandle en høringsuttalelse i fylkestinget, men på grunn av at høringsfristen er 1. oktober fremmes saken for fylkesutvalget.

4. FORSLAG TIL LØSNING OG KONSEKVENSER

4.1 Dagens offentlige tannhelsetjeneste

Den offentlige tannhelsetjenesten er en spesialisert tjeneste. Ikke minst er det tilfellet for spesialisttannlegetjenesten. I fylkeskommunen legges det opp til robuste fagmiljøer og kvalitet i tjenestene. Det gjenspeiler seg både i organiseringen og i den daglige drift med samarbeid på tvers av klinikkene.

4.2 Overføring av ansvaret for tannhelsetjenesten fra fylkeskommunen til kommunen

I høringsnotatet omhandler kapittel 5 overføring av ansvaret for tannhelsetjenesten fra fylkeskommunen til kommunene.

Kommunereformen skulle legge til rette for større og mer robuste kommuner med sterkere fagmiljøer og mindre interkommunalt samarbeid. Det ser i dag ikke ut til at en vil oppnå målet med større og mer robuste kommuner.

Når det gjelder regionreformen er det satt opp et mål på om lag 10 regioner og det utelukkes ikke bruk av tvang. Per dato forhandler Aust-Agder fylkeskommune og Vest-Agder fylkeskommune om en sammenslåing av fylkeskommunene. Ved en regionreform med 10 regioner er det lagt opp til at flere oppgaver kan overføres til regionene.

Et av målene med kommunereformen var nettopp som tidligere nevnt sterkere fagmiljøer. En registrerer at det for tannhelsetjenestens vedkommende kan kommunereformen føre til det motsatte. En overføring av den offentlige tannhelsetjenesten til kommunene vil innebære en fragmentering av fagmiljøet og behov for interkommunale løsninger. Dette kan også få konsekvenser for rekrutteringen av dyktige fagfolk.

For en rekke kommuner vil overføring av ansvaret for tannhelsetjenesten være problematisk. Det vil være vanskelig å oppfylle kravene i loven ved vakanser og sykdom i mindre kommuner. Dagens system i fylkeskommunene ivaretar gjennom organiseringen av klinikkene og fleksibilitet mellom tannklinikker. Fylkesrådmannen er bekymret for kvaliteten i en ny fragmentert tjeneste i forhold til dagens organisering.

For mange mindre kommuner vil det bli behov for interkommunalt samarbeid. En kan nevne følgende områder:

- Kompetanse for eksempel innen odontofobi og tannbehandling i lystgass
- Spesialisttjenester innenfor egen kommune
- Tannbehandling i narkose hvor det ikke vil være hensiktsmessig at hver kommune har en avtale med sykehusene og hvor det heller ikke er hensiktsmessig at en stor del av tannlegene skal gjøre dette.
- Kvanta på innkjøp blir små og uhensiktsmessige både for varer og tjenester.
- Fagspesifikke IT-tjenester
- Tannlegevakt

4.3 Odontologisk kompetansesenter

En registrerer i høringsnotatet at en overføring til kommunene er komplisert. Det vises til følgende formulering i høringsnotatet:

Etter at forslagene til lovendringer i dette høringsnotatet er behandlet av Stortinget, vil departementet igangsette et arbeid for å utrede hvordan fagmiljøene knyttet til

spesialisttannhelsetjenester, inkludert de regionale odontologiske kompetansesentrene, kan ivaretas ved overføring til kommunen.

Hvordan de odontologiske kompetansesentra skal håndteres i forbindelse med kommune-/regionsreformen er åpenbart komplisert. Primært vil en tilrå at disse fortsatt tilknyttes regionene. Hvis de skal overføres til andre vil det utgangspunktet vil det være fornuftig å knytte disse til andre forskningsinstitusjoner som for eksempel universitetene framfor å overføre sentrene til kommunene som ikke har tradisjon og kunnskap i høyspesialisert forskning.

4.4 Forslag til lovendringer som gjelder rettigheter og andre områder enn selve overføringen

Høringsnotatet inneholder noen forslag til lovendringer som ikke er knyttet til selve overføringen. Dette gjelder for eksempel lovfesting av rett til tannhelsetjenester for innsatte i fengsel og at oppholdsprinsippet ikke bostedsprinsippet skal gjelde for hvilke rettigheter personer har i den offentlige tannhelsetjenesten.

Fylkesrådmannen tilrår at en ikke uttaler seg om dette nå.

5. KONKLUSJON

Siden kommunereformen ikke ser ut til å resultere i mange kommunesammenslåinger og at det fortsatt vil være mange små kommuner bør en vurdere overføringen av tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene på nytt. Tannhelsetjenesten bør fortsatt være en fylkeskommunal tjeneste hvor en kan vektlegge gode og robuste fagmiljøer med vekt på kvalitet i tjenesten.